

ר' ישראל
דב בער
אדסר
בן ר' אייזיק
שלמה זיע"א

השבת של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר
נח
נחמ
נחמן
מאומן
ליכות לכל הישועות

* למדן מצדיק, וסמכו על חכמת
* לימודם, שזהו בחינת: **מקצץ בנטיעות**
* בחינת **ואתפליג קרח כני"ל**.
* ועל כן, היה ענשם שנשרפו על ידי
* אש הקטרת בעצמו, שזהו בחינת: **לא**
* **זכה נעשית לו התורה סם מות**, על ידי
* שמצייר אותיות התורה להיפך; כי
* התורה בחינת **אש**, כמו שכתוב: **הלא**
* **כה דברי נאש**, וכשפוגמין בה ומציירין
* האותיות להיפך, מתגבר תבערת אש
* ממש, רחמנא לצלן, כי **מהאש יצאו**
* **האש תאכלם**.

עצות

לקוטי עצות
גאווה וענוה, יב"ד

* אין אדם זוכה לתורה, אלא על ידי
* שפלות, שיישבר גאותו מארבע בחינות
* שפלות. כי צריך להקטין את עצמו לפני
* גדולים ממנו, ולפני בני אדם כערכו,
* ולפני קטנים ממנו, ולפעמים שהוא
* בעצמו קטן שבקטנים, וצריך להקטין
* את עצמו כנגד מדרגת עצמו, וידמה
* בעיניו שהוא למטה ממדרגתו (לקוטי
* מוהר"ן י"ד).
* צריך לשמור את עצמו מכל
* הדברים שדרך בני אדם להתגדל בהם,
* והם שלושה דברים: **חכמה**, **גבורה**
* **ועשירות**. היינו, שצריך לשבר גאותו
* שיש לו מכל אלו הדברים, ולהיות ענו
* ושפל בְּכֵלָם (עו).
* כפי שמשבר גאותו, כן הוא זוכה
* לתורה. ועל ידי זה זוכה לקרב רחוקים
* להשם יתברך, שעל ידי זה נתגדל
* ונתעלה כבודו יתברך ומעלה הכבוד
* לשרשו וזוכה ליראה. ועל ידי זה, זוכה
* לשלום בית, שלום בעצמיו, ועל ידי זה
* זוכה לתפילה, ועל ידי זה זוכה לשלום
* הכללי, שלום בכל העולמות (עו).

תפילה

לקוטי תפילות א'
תפילה י"ד (קטז-קעז, קפ-קפ"ג)

* יהי רצון מלפניך, ה' אלקינו ואלקי
* אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים
* ותבטל מעלי מידת הגאווה בבטול גמור,
* שלא יהא בלבי שום צד גאות וגבהות
* בעולם כלל, ואזכה לידע שפלותי
* באמת לאמתו, ואזכה לבטל עצמי
* לגמרי עד שאהיה קטן בעיני יותר
* ממדרגתי השפלה מאד.
* אנא ה', עזרני ברחמיך לבל יוכלו
* לבלבל את דעתי, לבל יוכלו להטעות
* אותי, חס ושלום, במחשבות שטות של
* שום צד גאות וגבהות בעולם כלל, כי
* אני בעניי בעוצם דחקי ולחצי וגודל
* התרחקותי ממך, וצרות נפשי גדלו
* ושגבו מאד מאד, זה זמן רב מאד,

הלימוד והחכמה של התורה - אף על פי
שאינו מקיימה כלל, ולא עוד אלא
שחולק על הצדיק האמת, שהוא משה,
שנתן התורה ומקיים את התורה
בקדושה נפלאה - על כן, אמר לו: הרי
לך קטרת שחביב מן הכל, ותכנסו
כולכם להקטיר, ונראה דבר מי יקום.
כי קרח היה למדן וחכם גדול, גם
בחכמות הקבלה, וידע בוודאי הסוד
והכוונה של קטרת. ועל כן, סמך על
רוב חכמתו, לחלוק על משה ואהרן,
ולבקש כהונה גדולה, מאחר שגם הוא
יודע כוונת הקרבנות והקטרת.

ועל כן, אמר לו משה: עתה נראה
האמת, **קחו לכם מחתות וכו' ואתה**
ואהרן איש מחתתו וכו' ותנו בהן אש
ושימו עליהן קטרת וכו' והיה האיש

אשר יבחר ה' הוא הקדוש. וקרח סמך
על חכמתו ונתרצה לזה, כי סבר
שקטרת שלו יתקבל, מאחר שהוא
חכם ולמדן כל כך, ויודע דין וכוונות
הקטרת כל כך.

אבל משה התרה בהם, ואמר להם
שסם המוות נתון בתוכו, שבו נשרפו
נדב ואביהוא, לומר שראוי להם ללמוד
ק"ו מנדב ואביהוא, שהיו צדיקים
גדולים מאד, אף על פי כן מאחר
שהקטירו קטרת שלא בזמנו, נשרפו.

כי נדב ואביהוא הם בחינת בן
עזאי ובן זומא, שזה הציץ ונפגע, וזה
הציץ ומת; שאף על פי שהיו צדיקים
גדולים, אבל שגו קצת, כשנכנסו
לפרדס והציצו יותר מדאי, ונענשו;
שזהו בחינת פגם נדב ואביהוא, כי הם
בחינת אחת כמובא.

ועל כן, רמז להם משה, שיהירו
שלא יתענשו על ידי הקטרת דייקא, כי
גם נדב ואביהוא שהיו צדיקים גדולים,
לא יצאו בשלום, על ידי שפגמו בבחינת
ד' שנכנסו לפרדס הני"ל, מכל שכן וכל
שכן אתם! והם לא שמעו, וסמכו על
חכמתם, ופגמו הפגם של אחר, שקלקל
לגמרי, וקצץ בנטיעות - כי זהו בחינת
הפגם של קרח ועדתו, שהפרידו בחינת

ויקח קורח ...
וזהו בחינת פגם קרח, שהוא בחינת
המחלוקת של המתנגדים על הצדיקים
והחסידיים האמתיים, שכל כחם
מחמת הלימוד שלהם, שלמדו תורה.

קצתם לומדים בגפ"ת (גמרה,
פירוש רש"י, תוספות), ויש שלומדים גם
קבלה וכתבים, אבל מעשיהם אינם
כהוגן, ויש מהם מקולקלים לגמרי
רחמנא לצלן, ויש שאין יודעים
מקלקולם כל כך, אבל על כל פנים, הם
מתרשלים בעבודת ה', ואין מתפללים
בכוונה וביגיעות, ורודפים אחר ההבל
של ממון וכבוד והתנשאות וכיוצא,
והם מתגרים בהכשרים ויריאים תמימי
הדרך ההוכלים בתורת ה' באמת,
העוסקים בתפילה ובמעשים טובים,
בכח ובכוונת הלב לשמים.

והם עומדים בכל פעם, וחולקים
עליהם בכמה מיני רידפות וליצנות בלי
שיעור.

וזה בחינת עדת קרח. כי קרח היה
חכם ולמדן גדול, ועיקר הפגם שלו,
שרצה להפריד בין למדן וצדיק, כאילו
עיקר המעלה הוא בחינת למדן לבד.

וזהו שאמרו: **כי כל העדה כולם**
קדושים וכו', ודרשו רבותינו ז"ל:
כולם שמעו בסיני אנכי ה' אלקיך וכו',
היינו שאמרו: מאחר שכולם שמעו
אנכי וכל עשרת הדברות, שהם כלל
התורה, אם כן, אין למשה ואהרן שום
מעלה והתנשאות, כמו שכתוב שם:
ומדוע תתנשאו על קהל ה'! וזה בחינת
פגם הני"ל, שסמכו על הלימוד לבד,
וכפרו בעיקר האמת, כי עיקר המעלה
וההתנשאות אמת של כל אחד
מישראל על חבירו, הוא רק על ידי
מעשים טובים, כי **לא המדרש הוא**
העיקר אלא המעשה!

וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, **שלא**
יהא אדם קורא ושונה ובוטט ברבו
ובאביו ובמי שגדול ממנו וכו'. כי אם
היו מאמינים בהאמת, שהעיקר הוא
קיום התורה, לא היו אומרים: **ומדוע**
תתנשאו וכו', כי היה ראוי להם להבין
האמת שמשה ואהרן קדושתם גבוה
מאד מאד; והם משוקעים עדיין
בתאוות עולם הזה, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל, על פסוק: **את מחתות**
החטאים וכו', הם חטאו על נפשותם
וכו', אבל הם רצו להפריד בחינת **למדן**
מצדיק, כאילו העיקר הוא למדן וכו'.

וזהו: **ויקח קרח... ותלמוד**
אונקלוס: ואתפליג קרח... שחלק
למדן מצדיק וכני"ל.

ועל כן, אמר לו משה: **קחו לכם**
מחתות וכו', שיקריבו קטרת, וכמו
שפירש רש"י: **הא לכם קטרת החביב**
מן הכל וכו', היינו שמשה אמר להם:
הריני מראה לכם מי חביב לפני השם
יתברך, כי לפי דעת קרח, העיקר הוא

ואביט ואין עוזר ואשתומם כי אין סומך, ואין לי שום מנוס כי אם לצעוק אליך תמיד, ולצפות לרחמיך, ולקוות לישועתך, ולייחל לחסדיך.

● ואם, חס ושלום, בעצם התרחקותי הזאת, עולה, חס ושלום, על דעתי המבלבלת, גם השטות הזאת והבלבול הזה של צד גאות וגבהות, חס ושלום, אבדה תקותי חלילה, כי במה יזכה נער המנער מכל טוב כמוני, המלא חטאים ועוונות ופשעים שחטאתי ועויתי ופשעתי לפניך במחשבה דיבור ומעשה, בשוגג ובמזיד באונס וברצון, מנעורי עד היום הזה?

● אנא ה', הורני מה שאצעק אליך, הודיעני איך להתחנן לפניך באמת ובלב שלם, באופן שאוכל לפעול בקשתי ברחמים אצלך, שתחנני ותזכני לשוב בתשובה שלימה אליך, ולהיות כרצונך הטוב מעתה ועד עולם, שאזכה לבלי לסור מרצונך וממצותיך ימין ושמאל מעתה ועד עולם; ואזכה ברחמיך הרבים, לשבר ולבטל מידת הגאווה בתכלית, מעלי ומעל גבולי, ולא יעלה בלבי שום צד גאות וגבהות בעולם כלל מכל הדברים שדרך בני אדם להתגדל בהם, הן בחכמה ומעשים טובים, והן בגבורה והן בעשירות, בכלם אזכה להיות ענו ושפל באמת, לבל אתגאה ואתגדל בהם כלל, אם אמנם ידעתי ה', כי בער אנכי ואני ריק וחסר מכל אלו הדברים, **כי בער אנכי מאיש ולא בית אדם לי**, ואין לי שום כח וגבורה בגוף ונפש, וביתי ריקן מעשירות, ואין בידי לא חכמה ולא גבורה ולא עשירות גשמיות, ולא עשירות רוחניות של מעשים טובים.

● ולפי גודל שפלותי וקטנותי כעת, ושפלות מדרגתי הקטנה והשפלה מאד, ועוצם התרחקותי ממך, בודאי לא הייתי צריך כלל להתפלל על בטול הגאווה; אך הלא אתה ידעת את רע לבבנו ועכירת דעתנו ובלבול מחשבתנו, עד שגם אפילו בעוצם התרחקותנו, הם מבלבלים ומערבבים את דעתנו מאד, גם בשטות ובלבול הזה של פניות וגאות, עד אשר הייתה המלחמה עלינו פנים ואחור, ומכל צד אורבים עלינו ומצדי צדדים, ואין מניחים לנו שום מנוס אליך, כאשר אתה ידעת ה' אלקינו ואלקי אבותינו.

● אך, אף על פי כן, עדיין אני עומד ומצפה ומקווה ומייחל בכל עת לישועתך באמת, ולרחמיך הרבים, כי ידענו כי אתה מלא רחמים בכל עת, ואתה בוחן לבות וכליות, ויודע כל התעלומות, ואתה יודע שבפנימיות עומק לבנו אנו חפצים ומשתוקקים מאד להתקרב אליך באמת, ולעשות רצונך באמת תמיד, בלי שום פניות ובלבולים. על כן חמול עלינו למענך אבינו שבשמים אדון כל, וזכנו ברחמיך הרבים שנבטל ונסלק מעלינו מידת הגאווה בתכלית הבטול, עד שאזכה לכל

בחינות שפלות באמת לאמתו, להיות ענו ושפל באמת, לפני כל אדם שבעולם, לפני גדולים ובינונים וקטנים ולפני קטן שבקטנים, כי בעוונותי הרבים קטנתי מאד מקטן שבקטנים ותזכני לידע ולהרגיש שפלותי באמת בכל האברים, עד שאזכה להיות ענו ושפל וקטן בעיני באמת יותר ממדרגתי הקטנה והשפלה, ואזכה לבוא לתכלית הבטול באמת כרצונך הטוב:

● אנא ה', ידעתי כי דברי מגמגם מאד ולשוני מלא פגם, ואיני יודע כלל איך לסדר תפלתי ותחנתי לפניך, אך תמכתי יתדותי כי אתה שומע תפלת כל פה מלא רחמים, חמול עלי ועזרני וזכני להיות כרצונך הטוב, מעתה ועד עולם, ועזרני שאזכה לענוה אמתית.

מספר אָבִי הַחֹלֵב ב' מכתב ק"ח

● כשיש אמת יש שלום. מוטב לקרב את עצמו לצדיק שהוא רחמן. טוב לבלות זמן רב בשביל שעה אחת שיתקרב לצדיק. יש נאה דורש ואף על פי כן אינו מכוין אל האמת. על ידי מחלוקת על הצדיק שוכחין את התורה. התקשרות לצדיק הוא רפואה גדולה. מעוזו נוראות נפלאות גדולת כח הצדיק זהו עיקר מהדרשים הנ"ל.

שיחות הר"ן §

§ כבר מבואר, שאין להשיג כלל על פניות ומחשבות זרות ובלבולים שבתפילה; רק לעשות את שלו (קלו) לילך בתפלתו כסדר, ולא ישגיח על שום בלבול ומחשבה זרה כלל, רק הוא יעשה את שלו, ולא יחזיר פניו להביט על אלו המחשבות כלל.

§ גם אמר, שזה טובה גדולה מה שבאים עליו מחשבות זרות ופניות, כי בלא זה, אם היה האדם מתפלל התפילה כראוי, לא היה אפשר לסבול כלל את גודל עוצם הקטרוגים שיש על התפילה שהיא כראוי.

§ אבל על ידי שהתפילה מלבשת במחשבות זרות, על ידי זה אין החיצונים מסתכלין עליה כל כך, ואין הקטרוג גדול כל כך, ועל ידי זה יכול התפילה לעלות.

§ ובוחן לבבות הוא יודע האמת לאמתו, שאף על פי שיש להאדם פניות ומחשבות זרות, אף על פי כן פנימיות מחשבתו הוא לה' לבדו, כי פנימיות כוונתו בתפילה הוא באמת להשם יתברך, והשם יתברך בוחן לבבות ומסתכל על פנימיות כוונתו ורצונו, ומקבל תפלתו באהבה, אף על פי שהיא מלבשת במה שמלבשת, כי פנימיות רצונו וכוונתו הוא טוב.

§ וזהו (משלי י"ט-כ"א): **רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום**, היינו

שיש מחשבות הרבה בלב איש, בשעת התפילה, כי אז באין עליו בלבולים גדולים ומחשבות רבות, אבל **עצת ה' היא תקום**, היינו פנימיות הנקדה שבלב מה שבפנימיות המחשבה מתכוון להתפלל להשם יתברך לבד, שזה בחינת **עצת ה'**, שמתכוון להשם יתברך לבד בפנימיות מחשבתו, זה נשאר קיים בחינת **עצת ה' היא תקום** כנ"ל.

§ על כן אין להסתכל על שום מחשבות חוץ ופניות, רק להתפלל כסדר כנזכר לעיל.

סיפור

לקוטי מוהר"ן ב' ט"ו

● הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד ישראל, דהיינו כשיוצא אחד חוץ לשורה ופורק עול, אזי הצדיק מכרח לעשות תשובה בשבילו.

● על פי משל, שפעם אחד נסעו שני בני אדם עם סוס מבוהל ומשוגע, ונשא אותם הסוס והשליכם מן העגלה. ועמד אחד והתחיל להכות את הסוס באגרוף, והכה אותו הרבה. ושחק ממנו השני ואמר לו: **הלא אתה מכה את ידך, ומה תועיל להסוס הכאה זו? רק אתה צריך לקח רצועה שמכין בה הסוסים, להכות אותו.**

● והלך ועשה כן, ולקח רצועה והתחיל להכות את הסוס. ועמד הסוס ורץ בבהלה גדולה, וברח ונשא אותם והשליך אותם לתוך רפש וטיט, והסוס ברח לו להלך. נמצא, שגם זה אינו עצה טובה.

● ויעצו אותו שיעשה כך, שיקח חבל יפה, ויקשר את הסוס לאיזה אילן, ויכה אותו הרבה, ובוה ילמדו להיטיב. ● ועשה כך, והכה הסוס הרבה, ונתייגע. וראה, שגם זה אינו עצה טובה, כי אינו כדאי הסוס כלו בעד היגיעה והקצר רוח שיש לו על ידי ההכאה, ואין תקנה לסוס כזה רק לירות אותו על ידי קני שרפה, וזה צר לו.

● כך, כשאחד יוצא לחוץ, ואינו מתנהג כשורה – אין יכולין למצוא עצה מה לעשות לו, כי היה אפשר להעניש אותו בעצמו או על ידי שליח או באופן אחר, אך כל הענשים הם נוגעים להצדיק בעצמו, כמו שמצינו אצל השם יתברך, שבכל צרתם לו צר (ישעיה ס"ג), כי הם חלק אלוה-ממעל, ועל כן כשיש להם צרה, חס ושלום, לו צר, כביכול; כמו כן אצל הצדיק גם כן, כי גם ענוש לצדיק לא טוב (משלי י"ז), כי הענש שמעניש את אחד, הוא נוגע להצדיק בעצמו (לקוטי מוהר"ן ח"ב סו).

עלונים:
02-5829086, 051-962225, 050-948183
ספרים: 02-5829086, 051-962225
תרומות:
חשבון בנק הדואר מס' 89-2255-7
מכתבים: ת.ד. 13271 ירושלים 91131